

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 13. december 2021
Kontor: Straffuldbyrdeskontoret
Sagsbeh: Mikkel Reenberg
Sagsnr.: 2021-0037-0138
Dok.: 2236632

Besvarelse af spørgsmål nr. 10 vedrørende forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Indskrænkning af livstidsdømtes og visse forvaringsdømtes rettigheder) (L 76) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 10 vedrørende forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Indskrænkning af livstidsdømtes og visse forvaringsdømtes rettigheder), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 26. november 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rosa Lund (EL).

Nick Hækkerup

/

Anders Lotterup

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 10 vedrørende forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Indskrænkning af livstidsdømtes og visse forvaringsdømtes rettigheder) (L 76) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren oplyse, hvordan en udslusning efter gældende praksis typisk forløber for henholdsvis en udvisningsdømt og en banderelateret livstidsdømt, jf. ministerens besvarelse af REU alm. del - spørgsmål nr. 120, som udtrykkeligt kun omhandler udslusning af en livstidsdømt, som hverken er banderelateret eller udvisningsdømt? Og vil ministeren oplyse, hvordan udslusning for de pågældende grupper må forventes at forløbe fremover efter de reglerne i lovforslaget?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”1. Direktoratet for Kriminalforsorgen kan om udslusningen af banderelaterede indsatte, der udstår straf af fængsel på livstid, oplyse, at disse indsatte – som udgangspunkt – følger det udslusningsforløb, som er beskrevet i justitsministerens besvarelse af 24. november 2021 af spørgsmål nr. 120 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg med følgende undtagelser:

En banderelateret livstidsdømt kan som det helt klare udgangspunkt ikke overføres fra lukket fængsel til halvåbent eller åbent fængsel. Det skyldes risikoen for, at den banderelaterede indsatte vil udøve overgreb på bl.a. medindsatte.

Hvis den pågældende har et relevant behov for frigang til arbejde eller uddannelse, vil frigang således skulle ske fra det lukkede fængsel.

Med hensyn til muligheden for udstationering til en af kriminalforsorgens pensioner vil det forhold, at en indsat er banderelateret, med betydelig vægt tale imod, at den pågældende udstationeres.

Banderelaterede livstidsdømte vil som det helt klare udgangspunkt heller ikke blive udstationeret til eget hjem. Det skyldes, at der foretages en skærpet misbrugs- og retshåndhævelsesvurdering i disse sager.

Således vil banderelaterede livstidsdømte – som det klare udgangspunkt – blive udsluset ved udgang til familien, samt evt.

frigang til arbejde eller uddannelse, fra et lukket fængsel, inden prøveløsladelse finder sted.

2. For så vidt angår indsatte, der udstår straf af fængsel på livstid, og som ved dom er bestemt udvist af landet efter afsoning, kan det oplyses, at disse indsatte som udgangspunkt ikke kan få tilladelse til udgang, idet der er en forøget misbrugsrisiko.

Det fremgår således af de gældende regler, at det ved vurderingen af risikoen for misbrug af udgangstilladelsen tillægges særlig vægt, hvis den indsatte skal udvises af landet ved løsladelsen. Hvis den indsatte skal udvises af landet ved løsladelsen, skal det ud over den sædvanlige vurdering af faren for misbrug overvejes, om der kan antages at være fare for, at den indsatte vil misbruge udgangen til at unddrage sig den videre strafudståelse ved at udrejse af landet eller til at unddrage sig effektivering af udvisningsbeslutningen. For livstidsdømte skærpes misbrugsrisikovurderingen yderligere henset til, at de er dømt for farlig kriminalitet og ikke har været løsladt i tiden mellem dom og afsoning.

Om praksis for, hvornår der undtagelsesvist kan gives udvisningsdømte udgangstilladelse, kan det oplyses, at der efter nøje vurdering af misbrugsrisikoen i hvert enkelt tilfælde kan gives tilladelse til udgang med henblik på besøg hos nærtstående personer her i landet, til hvem forbindelsen er etableret inden strafudståelsen. Ved ”nærtstående” personer forstås ægtefælle eller samlever, børn, børnebørn, forældre, søskende, bedsteforældre, oldeforældre og andre personer, til hvem den indsatte har en sådan tilknytning, at denne kan sidestilles med de nævnte familiebånd.

Ved vurderingen af udgangsspørgsmålet lægges der bl.a. vægt på, om den nærmeste familie vil følge med den indsatte til udlandet ved udvisningen, politiets udtalelse i sagen, kriminalforsorgsrådets vurdering af misbrugsrisikoen samt længden af den resterende afsoningstid.

I forlængelse af ovenstående bemærkes det, at Højesteret den 11. august 2020 afsagde kendelse i en prøveudskrivningssag vedrørende en udvist forvaringsdømt. Foranstaltningen blev opretholdt, men Højesteret vurderede, at der for længst burde have været taget initiativ til at iværksætte et forløb med ændrede afsoningsforhold, der ville gøre det muligt at vurdere den indsattes farlighed under friere forhold.

Kendelsen vedrører en udvist forvaringsdømt, men den samme problemstilling gør sig gældende for en udvist livstidsdømt, hvor det ligeledes er en forudsætning for prøveløsladelse, at den pågældende ikke vurderes at være farlig.

Direktoratet for Kriminalforsorgen er i samarbejde med Rigsadvokaten og Justitsministeriet ved at fastlægge omfanget af den udslusning, der skal til, før der kan ske prøveudskrivning af en udvist forvaringsdømt og prøveløsladelse af en udvist livstidsdømt.

3. For så vidt angår spørgsmålet om, hvordan udslusningsforløbet vil blive ændret for de nævnte indsatte, der udstår straf af fængsel på livstid, såfremt lovforslaget bliver vedtaget, kan der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.3, hvoraf følgende bl.a. fremgår:

”Den foreslåede bestemmelse indebærer, at livstidsdømtes og visse forvaringsdømtes muligheder for at opnå ret til udgang begrænses tidsmæssigt.

Bestemmelsen indebærer ikke, at de gældende regler, herunder praksis for livstids- og forvaringsdømtes muligheder for at opnå ret til udgang, i øvrigt ændres. Når de 10 år er forløbet, vil det således som i dag skulle foretages en konkret vurdering af, om udgang kan tillades. Den indsatte har således ikke automatisk ret til udgang efter udløbet af de 10 år.”